

Moduuli 4

**Digitaalisten siltojen rakentaminen:
median voima
rauhanrakentamisessa ja sosiaalisen
yhteenkuuluvuuden edistämässä**

Laatinut Laura Magan, MMS, Irlanti

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* Huomautus jätteiden vähentämiseksi: tulosta tämä asiakirja harmaasävyisenä tai mustavalkoisena värillisen sijaan. Tulosta paperin molemmille puolille (kaksipuolinen tulostus) ja, jos mahdollista, tulosta useita dioja tai sivuja yhdelle sivulle.

Moduuli 4

Digitaalisten siltojen rakentaminen: median voima rauhanrakentamisessa ja sosiaalisessa yhteenkuuluvuudessa

Tässä moduulissa tarkastellaan, miten digitaalinen media voi edistää konfliktien ratkaisua, sovittelua ja sosiaalista yhtenäisyyttä. Siinä korostetaan tarinankerronnan, journalismin ja digitaalisten alustojen roolia rauhanrakennustyössä eri puolilla Eurooppaa.

OLET TÄSSÄ

MODUULI 4 (osa 1)

Aihe 1

Digitaalinen media konfliktien jälkeisen sovinnon välineenä Euroopassa

Tutkii, kuinka digitaaliset alustat auttavat yhteisöjä toipumaan konflikteista, rakentamaan uudelleen luottamusta ja edistämään vuoropuhelua pitkäaikaisen rauhan ja yhteistyön tukemiseksi.

MODUULI 4 (osa 2)

Aihe 2

Tarinankerronta sosiaalisen muutoksen välineenä: digitaalisen median käyttö rauhanaloitteiden edistämässä

Korostaa tarinavetoisen sisällön voimaa näkökulmien muuttamisessa, jännitteiden vähentämisessä ja keskinäisen ymmärryksen edistämässä.

MODUULI 4 (osa 3)

Aihe 3

Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

Analysoi digitaalisia työkaluja ja media-aloitteita, jotka torjuvat väärää tietoa, kannustavat tasapainoiseen uutisointiin ja edistävät kunnioittavaa keskustelua.

MODUULI 4 (osa 4)

Aihe 4

Kansalaisjournalismin rooli sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa

Tutkitaan, kuinka ruohonjuuritason journalismi ja yhteisölähtöinen uutisointi vahvistavat syrjittyjen ääniä ja edistävät yhteisiä narratiiveja yhtenäisemmän yhteiskunnan luomiseksi.

Moduuli 4: Katsaus

Painopistealue: Rauhanrakentaminen yhteisöissä

Tavoite: Miten digitaalinen media tukee rauhaa ja yhteisymmärrystä eurooppalaisissa yhteisöissä

Korostaa, kuinka tarinankerronta ja kansalaisjournalismi voivat helpottaa rauhanrakentamista ja edistää **konfliktin jälkeistä toipumista** ja **sosiaalista muutosta**. Opettaa, kuinka digitaalista mediaa voidaan käyttää välineenä **yhteisöjen voimaannuttamiseen rauhanrakentamisessa**, parantamisessa, yhteyksien luomisessa sekä **rauhan sovittelun** ja **sosiaalisen yhteenkuuluvuuden** edistämisessä **osallistavien kertomusten** ja **kansalaisten osallistumisen** kautta.

Avainsanat: Konfliktin jälkeinen sovittelu, rauhanrakentaminen, sovittelu, sosiaalinen yhteenkuuluvuus, tarinankerronta sosiaalisen muutoksen edistämiseksi, rauhan edistäminen, kansalaisjournalismi, rakentava vuoropuhelu, konfliktin jälkeinen toipuminen, yhteisön osallistuminen.

Moduulin yleiskatsaus

OLET TÄSSÄ

Tässä moduulissa tutkitaan, miten digitaalinen media edistää konfliktien ratkaisua, sovittelua ja sosiaalista yhtenäisyyttä. Siinä korostetaan tarinankerronnan, journalismin ja digitaalisten alustojen roolia rauhanrakennustyössä eri puolilla Eurooppaa.

Osallistujat tarkastelevat, kuinka digitaalinen tarinankerronta, verkkokeskustelu ja media-aloitteet tukevat konfliktien jälkeistä sovittelua, kaventavat sosiaalisia kuiluja ja edistävät rakentavaa vuoropuhelua.

Tapaustudkimusten, eettisten keskustelujen ja interaktiivisten harjoitusten avulla oppijat kehittävät taitoja hyödyntää digitaalista mediaa rauhan ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisen välineenä monimuotoisissa yhteisöissä.

01

Moduuli 4

Digitaalinen media konfliktien jälkeisen sovinnon välineenä Euroopassa

Tutkii, miten digitaaliset alustat auttavat yhteisöjä toipumaan konflikteista, rakentamaan uudelleen luottamusta ja edistämään vuoropuhelua pitkäaikaisen rauhan ja yhteistyön tukemiseksi.

02

Tarinankerronta sosiaalisen muutoksen välineenä: digitaalisen median käyttö rauhanaloitteiden edistämiseksi

Korostaa tarinavetoisen sisällön voimaa näkökulmien muokkaamisessa, jännitteiden vähentämisessä ja keskinäisen ymmärryksen edistämiseksi.

03

Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

Analysoi digitaalisia työkaluja ja media-aloitteita, jotka torjuvat väärää tietoa, kannustavat tasapainoiseen uutisointiin ja edistävät kunnioittavaa keskustelua.

04

Kansalaisjournalismin rooli sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa

Tutkii, kuinka ruohonjuuritason journalismi ja yhteisölähtöinen uutisointi vahvistavat syrjittyjen ääniä ja edistävät yhteisiä narratiiveja yhtenäisemmän yhteiskunnan luomiseksi.

Oppimistulokset

Aihe 1: Digitaalinen media konfliktien jälkeisen sovinnon välineenä Euroopassa

- Tutkitaan, miten digitaaliset alustat auttavat **yhteisöjä toipumaan konflikteista, rakentamaan uudelleen luottamusta** sekä mahdollistavat ja edistävät vuoropuhelua pitkäaikaisen rauhan ja yhteistyön tukemiseksi.
- Ymmärrä digitaalisen median rooli **sovittelupyrkimyksissä ja totuuden paljastamisaloitteissa**.
- Tunnista haasteet, joita liittyy digitaalisen median käyttöön **konfliktin jälkeisessä toipumisessa**, kuten polarisoituminen, väärä tieto ja median manipulointi.

Oppimistulokset

Aihe 2: Tarinankerronta yhteiskunnallisen muutoksen edistämiseksi: digitaalisen median hyödyntäminen rauhanaloitteiden edistämisessä

- Analysoi **tarinavetoisen sisällön** voimaa näkökulmien muokkaamisessa ja keskinäisen ymmärryksen edistämisessä.
- Tutki digitaalisia tarinankerronnan tekniikoita, joita käytetään **sovittelupyrkimysten ja rauhanrakennushankkeiden esiin tuomiseen.**
- Ymmärrä tarinankerronnan **eettiset näkökohdat** konfliktien ratkaisemisessa ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä.

Oppimistulokset

Aihe 3: Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

- Tutki digitaalisia työkaluja ja aloitteita, jotka **tukevat rauhanjournalismia ja konfliktitietoista uutisointia.**
- Tutki verkkofoorumien roolia **erimielisten yhteisöjen välisen vuoropuhelun edistämisessä.**
- Tutki tapausesimerkkejä **eurooppalaisista mediaprojekteista, jotka keskittyvät ymmärryksen edistämiseen ja väkivallan ehkäisemiseen.**

Oppimistulokset

Aihe 4: Sosiaalisen median rooli konfliktien ehkäisyssä ja ratkaisemisessa

- Analysoi, miten sosiaalisen median alustat vaikuttavat **julkiseen keskusteluun konfliktien ja rauhanprosessien aikana.**
- Tutki **verkkoaktiivisuuden ja ruohonjuuritason digitaalisten kampanjoiden** vaikutusta rauhan edistämiseen.
- Opitaan strategioita, joilla **torjutaan** konflikteja lietsovaa **verkkovihaa ja digitaalista propagandaa.**

Aihe 1

Digitaalinen media
konfliktin jälkeisen
sovinnon välineenä
Euroopassa

Keskeiset määritelmät ja käsitteet Media rauhanrakennuksen välineenä

Media rauhanrakentajana: Miten digitaalinen sisältö mahdollistaa ryhmien välisen ymmärryksen.

Digitaalinen muistaminen: historian säilyttäminen konfliktien toistumisen estämiseksi.

Rajat ylittävät vuoropuhelualustat: Verkkohankkeet, jotka yhdistävät jakautuneita yhteisöjä.

Eettinen tarinankerronta konfliktinratkaisussa: Periaatteet vastuulliselle uutisoinnille ja sisällöntuotannolle.

KONSEPTI Rauhanrakennuksen media:

Miten digitaalinen sisältö edistää ryhmien välistä ymmärrystä.

MERKITYS Digitaalinen sisältö voi inhimillistaa ”toista”, kumota vihapuheen ja mahdollistaa laajamittaisen ryhmien välisen vuoropuhelun.

MÄÄRITELMÄ Digitaalisen median (esim. videot, blogit, podcastit, sosiaalinen media) käyttö jännitteiden lieventämiseksi, ymmärryksen edistämiseksi ja erilaisten näkökulmien jakamiseksi konfliktitilanteissa tai konfliktien jälkeisissä tilanteissa.

ESIMERKKI The Peace Factory (Eurooppa/Israel-Palestiina) käytti aikoinaan sosiaalisen median kampanjoita, kuten ”Israel Loves Iran”, edistääkseen rajat ylittäviä ihmisten välisiä yhteyksiä visuaalisen tarinankerronnan ja yksinkertaisten empatian viestien avulla.

[Klikkaa lukeaksesi](#)

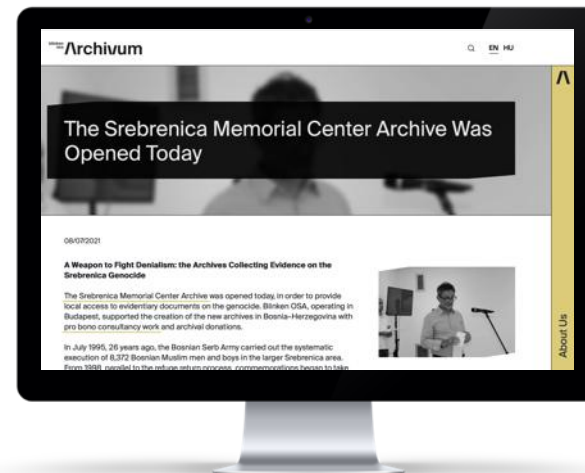
KONSEPTI Digitaalinen muistomerkki:

Historian säilyttäminen konfliktien toistumisen estämiseksi.

MERKITYS Digitaaliset muistomerkit säilyttävät muistot sukupolvien yli, tarjoavat pääsyn nuorille oppijoille ja toimivat totuuden, oikeuden ja parantumisen välineenä.

MÄÄRITELMÄ Digitaalisten alustojen (arkistot, verkkosivustot, videot, virtuaaliset näyttelyt) käyttö menneiden julmuuksien, konfliktien tai historiallisten traumojen muistojen säilyttämiseksi, muiden kouluttamiseksi ja historian toistumisen estämiseksi.

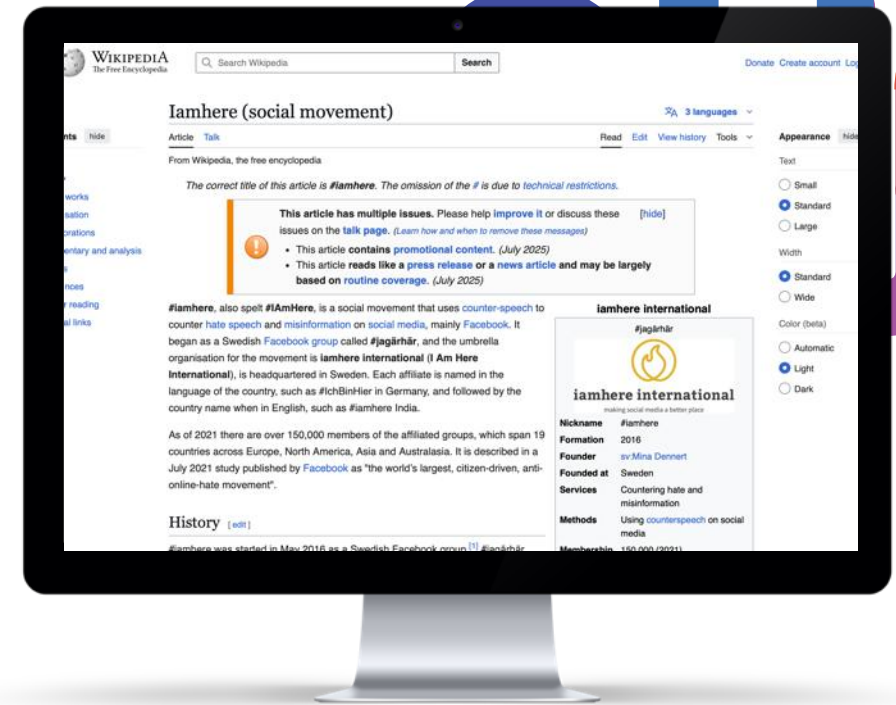
ESIMERKKI Memorial Center Srebrenica loi digitaalisen arkiston, joka sisältää todistajanlausuntoja, valokuvia ja asiakirjoja liittyen vuoden 1995 kansanmurhaan Bosniassa tietoisuuden lisäämiseksi ja kieltämisen torjumiseksi.

Napsauta nähdäksesi

#IamHere-kansainvälinen liike

#IamHere on maailmanlaajuinen yhteiskunnallinen liike, joka torjuu vihapuheita ja väärää tietoa sosiaalisen median alustoilla, etenkin Facebookissa, vastapuheen avulla. Ruotsista #jagärhär-nimisenä alkanut liike on laajentunut yli 150 000 jäseneseen 19 maassa. Jäsenet osallistuvat aktiivisesti verkkokeskusteluihin haastaakseen vihamielisiä näkemyksiä ja edistääkseen kunnioittavaa vuoropuhelua. Liikkeen toimintatapa on saanut tunnustusta siitä, että se lisää verkkokeskustelujen kohteliaisuutta ja rakentavuutta

[Klikkaa nähdäksesi](#)

KÄSITE Rajat ylittävät vuoropuhelualustat: Verkkohankkeet, jotka yhdistävät erillään olevia yhteisöjä.

MERKITYS Nämä foorumit vähentävät rajat ylittävän vuoropuhelun kustannuksia ja riskejä ja tarjoavat nuorille ja yhteisöille turvallisia tiloja sovinnontekoon ja luottamuksen rakentamiseen.

MÄÄRITELMÄ Verkkofoorumit ja -aloitteet, jotka tuovat eri maista tai yhteisöistä tulevia ihmisiä yhteen keskustelemaan, tekemään yhteistyötä ja ymmärtämään toisiaan – erityisesti konfliktien jälkeisillä tai jakautuneilla alueilla.

ESIMERKKI [BuildUpin PeaceTech Exchange](#) yhdistää rauhanrakentajia digitaalisten fasilitointi- ja etäyhteistyötyökalujen avulla.

[Napsauta nähdäksesi](#)

KÄSITE Eettinen tarinankerronta konfliktien ratkaisussa: Periaatteet vastuulliselle uutisoinnille ja sisällöntuotannolle.

MERKITYS Epäeettinen raportointi voi aiheuttaa haittaa, levittää stereotypioita tai hyödyntää traumoja. Eettinen tarinankerronta edistää empatiaa, kunnioitusta ja rauhaan tähtäävää oppimista.

MÄÄRITELMÄ Tarinoiden luominen ja jakaminen tavalla, joka kunnioittaa ihmisarvoa, suostumusta, kontekstia ja kulttuurista herkkyyttä – erityisesti kun käsitellään traumoja, konflikteja tai syrjittyjen ääniä:

[Voice of Witness – Eettisen tarinankerronnan periaatteet](#)

[HIAS – Opas eettiseen tarinankerrontaan](#)

ESIMERKKI [Youth Lens Peace Project \(Kosovo\)](#): Kouluttaa nuoria dokumentoimaan rauhanponnisteluja eettisten ohjeiden mukaisesti, jotka estävät uudelleentraumatisoitumisen ja varmistavat tietoon perustuvan suostumuksen.

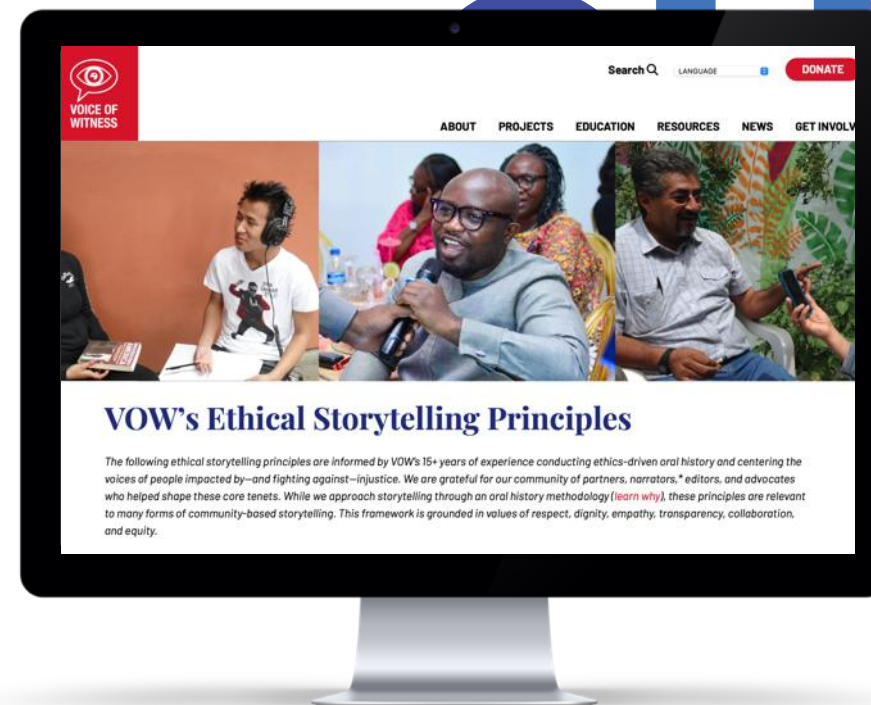

[Napsauta nähdäksesi](#)

Voice of Witness: Eettiset tarinankerronnan periaatteet

Voice of Witness tarjoaa kattavan toimintamallin, joka perustuu yli 15 vuoden kokemukseen suullisesta historiasta ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tarinankerronnasta. Sen periaatteissa korostetaan:

- Luottamuksen ja keskinäisen kunnioituksen rakentaminen kestävien suhteiden kautta.
- Kertojan toimijuuden ja arvokkuuden asettaminen etusijalle.
- Yhteistyöhön perustuvat tarinankerronnan prosessit, joissa vältetään riistäviä käytäntöjä.
- Läpinäkyvyys ja pitkäaikainen sitoutuminen alkuperäisen tarinankerronnan jälkeen. Tämä resurssi on erityisen arvokas niille, jotka haluavat asettaa arvokkuuden, empatian ja tasa-arvon keskiöön tarinankerronnassaan.

[Klikkaa nähdäksesi](#)

Aihe 2

Tarinankerronta
yhteiskunnallisen muutoksen
edistämiseksi: digitaalisen
median hyödyntäminen
rauhanaloitteiden
edistämisessä

Keskeiset määritelmät ja käsitteet tarinoiden kertominen ja rauhanrakentaminen

Narratiivinen kehystys ja vastanarratiivit:

Digitaalisen keskustelun muokkaaminen positiivisen vaikutuksen aikaansaamiseksi.

Käyttäjien luoma sisältö ja ruohonjuuritason tarinankerronta:

Yhteisöjen osallistaminen rauhanaloitteisiin.

Visuaalinen media ja rauhaa edistävä dokumenttielokuvien tekeminen:

Videon rooli konfliktien ratkaisemisessa.

Sosiaalinen media digitaalisessa aktivismissa:

Alustojen hyödyntäminen tietoisuuden lisäämisessä ja toiminnassa.

KÄSITE Narratiivinen kehystys ja **vastanarratiivit**: Digitaalisen keskustelun muokkaaminen positiivisen vaikutuksen aikaansaamiseksi.

MERKITYS Kehystys muokkaa uskomuksia. Narratiivien uudelleenmäärittely voi purkaa ennakkoluuloja, vähentää radikalisoitumista ja tukea rauhaa.

MÄÄRITELMÄ Narratiivinen kehystys on tapa, jolla tarina rakennetaan muokkaamaan sitä, miten ihmiset tulkitsevat tapahtumaa. Vastanarratiivit haastavat hallitsevia tai haitallisia diskursseja (esim. stereotypiat, viholliskuvat) tarjoamalla vaihtoehtoisia näkökulmia ja todellisia kokemuksia.

ESIMERKKI Euroopan neuvoston "We CAN" -hanke auttaa konfliktialueiden nuoria luomaan vastanarratiiveja vihapuheelle ja edistää suvaitsevaisuutta ja osallisuutta verkossa.

[Klikkaa lukeaksesi](#)

KONSEPTI Käyttäjien luoma sisältö ja ruohonjuuritason tarinankerronta:

Yhteisöjen osallistaminen rauhanaloitteisiin.

MERKITYS Rauhankertomukset vahvistuvat, kun ne tulevat suoraan niiltä, joita asia koskee. Käyttäjien luoma sisältö lisää omistajuutta, luottamusta ja yhteisön resilienssiä.

MÄÄRITELMÄ Tavallisten ihmisten – usein syrjäytyneistä tai konfliktien koettelemista yhteisöistä – luomat tarinat, valokuvat tai videot, joita jaetaan digitaalisten alustojen kautta. Se vahvistaa aliedustettujen ääniä ja tekee rauhanrakentamisesta osallistavaa.

ESIMERKKI Voices of Syria: Pakolaiset jakavat matkojaan ja toiveitaan henkilökohtaisten videopäiväkirjojen kautta, joita julkaistaan riippumattomilla kanavilla.

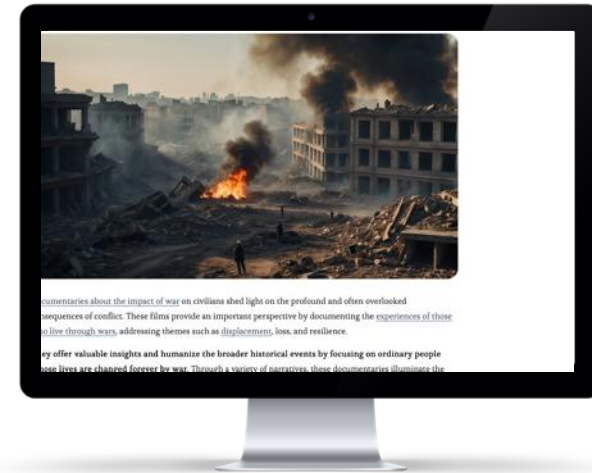
[Klikkaa lukeaksesi](#)

KONSEPTI Visuaalinen media ja rauhaa edistävä dokumenttielokuvien tekeminen: Videon rooli konfliktien ratkaisemisessa

MERKITYS Elokuva tallentaa tunteita, kontekstia ja monimutkaisuutta. Se kutsuu maailmanlaajuisen yleisön pohtimaan rauhankysymyksiä ja haastaa kieltämisen tai apatian.

MÄÄRITELMÄ Verkkoalustat ja aloitteet, jotka tuovat eri maista tai yhteisöistä tulevia ihmisiä yhteen keskustelemaan, tekemään yhteistyötä ja ymmärtämään toisiaan – erityisesti konfliktien jälkeisillä tai jakautuneilla alueilla.

ESIMERKKI *"For Sama" (Syyria)* – Waad Al-Kateabin henkilökohtainen dokumenttielokuva, joka kuvaa äitiyttä sota-alueella ja inhimillistä Syyrian konfliktin.

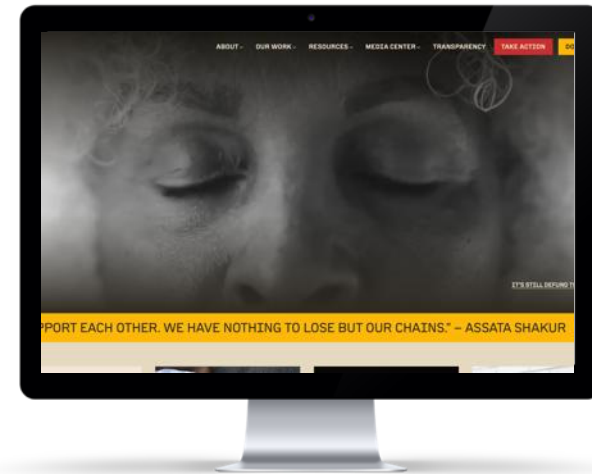
[Klikkaa nähdäksesi](#)

KÄSITE Sosiaalinen media digitaalisessa aktivismissa: Alustojen hyödyntäminen tietoisuuden lisäämiseksi ja toimien edistämiseksi.

MERKITYS Digitaalinen aktivismi antaa vähävaraisille ihmisille äänen ja foorumin. Se demokratisoi edunvalvontaa ja ajaa todellista muutosta.

MÄÄRITELMÄ Instagramin, TikTokin, YouTubeen tai Facebookin kaltaisten alustojen käyttö tietoisuuden lisäämiseen, toimien käynnistämiseen ja vallanpitäjien vastuuseen saattamiseen – erityisesti nuorten ja epäoikeudenmukaisuudesta tai konflikteista kärsivien yhteisöjen keskuudessa. [#BlueforSudan](#)

ESIMERKKI [#BlackLivesMatter-liikkeestä](#) tuli maailmanlaajuinen liike Twitterin ja Instagramin kautta. Euroopassa se vauhditti aktivismia rasismien vastaisuuden, poliisin vastuuvollisuuden ja pakolaisten oikeuksien puolesta.

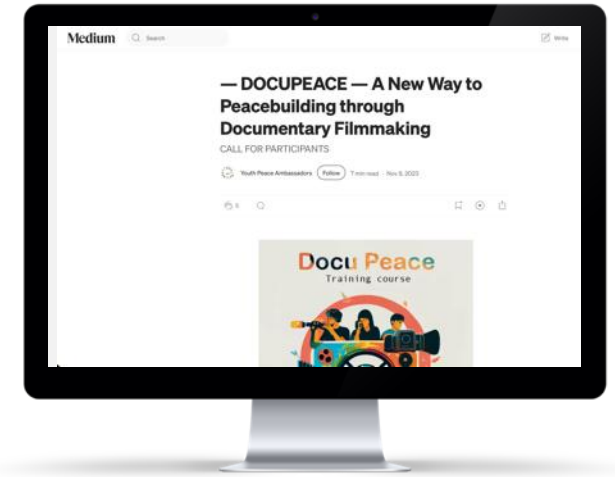
[Klikkaa nähdäksesi](#)

Dokumenttielokuvien tekeminen

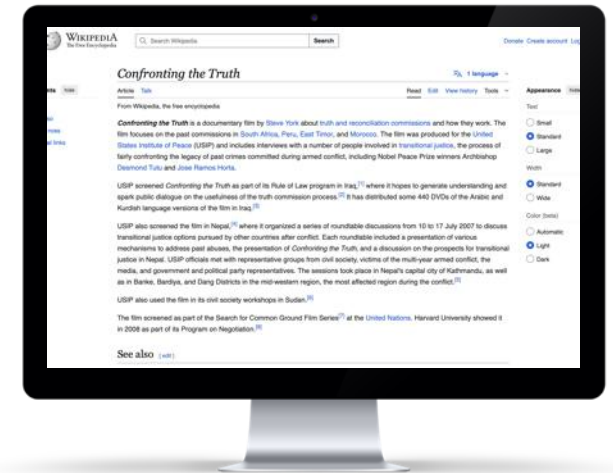
Dokumenttielokuvien tekeminen tuo esiin konfliktien tunne-elämän syvyyden ja monimutkaisuuden, mikä edistää myötätuntoa ja ymmärrystä.

DOCUPEACE:n kaltaiset ohjelmat kouluttavat ihmisiä käyttämään dokumenttielokuvia väkivallan torjumiseen ja rauhan edistämiseen.

Elokuvat kuten Confronting the Truth ja The Peacekeepers dokumentoivat totuuden ja sovinnon prosesseja, mikä auttaa siirtymäkauden oikeudenmukaisuudessa ja julkisessa vuoropuhelussa.

[Klikkaa nähdäksesi](#)

[Klikkaa nähdäksesi](#)

Digitaalinen tarinankerronta konfliktien ehkäisyn ja ratkaisun menetelmänä.

Tarinankerronta auttaa ihmisiä käsittelemään traumoja, jakamaan kokemuksia ja luomaan yhteyksiä erimielisyyksien yli. Digitaalisessa muodossa siitä tulee helposti saatavilla oleva ja skaalautuva rauhan työkalu, joka tavoittaa tuhansia ihmisiä paikallisyhteisöjen ulkopuolella. Kun konflikti riistää ihmisyyden, tarinat palauttavat sen. Digitaalinen tarinankerronta antaa ihmisille mahdollisuuden ottaa takaisin haltuunsa kertomuksia, jotka edistävät osallisuutta ja totuutta. Se antaa äänen eletuille kokemuksille ja tukee vuoropuhelua konfliktien jälkeisissä tai jakautuneissa yhteisöissä.

Ukrainalaisen Rusya Danilkinan matka. Vasta 21-vuotiaana hän kuvasi räjähdysten jälkimainingeja, jotka muuttivat hänen elämänsä, ja uskomattomalla tavalla hän on nyt saanut siitä voimaa.

Painopistealue 1

Tarinankerronta yhteiskunnallisen muutoksen edistämiseksi: digitaalisen median hyödyntäminen rauhanaloitteiden edistämisessä

Tapaustutkimus: Tositapahtumiin perustuva tarina

– Rusya Danilkinan ja Olena Levytskan matka

Ukrainalaisen Rusya Danilkinan matka. Vasta 21-vuotiaana hän kuvasi räjähdysten jälkimainingeja, jotka muuttivat hänen elämänsä, ja uskomattomalla tavalla hän on nyt saanut siitä voimaa. Hän oli radioviestijänä Ukrainan armeijassa helmikuussa 2023, kun hän sai osuman Vladimir Putinin liukupommin sirpaleesta Hersonissa.

Kaksi vuotta myöhemmin hän on kertonut tarinansa ja dokumentoinut toipumisensa 125 000 Instagram-seuraajalleen. Siihen sisältyy yhdeksän sekuntia kauhistuttavaa kuvamateriaalia Hersonista.

www.thesun.co.uk

[Klikkaa katsoaksesi](#)

Tapaustudtkimus: Tositapahtumiin perustuva tarina – Rusya Danilkinan ja Olena Levytskan matka

Hän ei katkeroitunut, vaan muutti elämänsä ja auttaa nyt muita uhreja työskentelemällä Superhumans-järjestössä, jossa autetaan veteraaneja sopeutumaan siviilielämään. Suurin osa Superhumansin potilaista on sotilaita, mutta myös siviilejä, kuten 38-vuotias Olena Levytska, hoidetaan siellä. Hän putosi junan alle ja menetti jalkansa, kun väkijoukko pakeni pommitusta Kryvyi Rihissä.

www.thesun.co.uk

[Klikkaa katsoaksesi](#)

Aihe 3

Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

Keskeiset määritelmät ja käsitteet Eurooppalaisissa rauhanrakennusfoorumeissa

Rauhanjournalismi vs. sotajournalismi: Siirtyminen sensaatiohakuisuudesta ratkaisukeskeiseen uutisointiin.

Digitaaliset alustat ja uutisaggregaattorit rauhanjournalismissa: Vastuullista journalismia tukevat työkalut.

Eettinen median kulutus ja tuotanto: parhaat käytännöt toimittajille ja sisällöntuottajille.

Rakentavat vuoropuhelustrategiat: Miten media edistää, tukee ja vaalii yhteisöjen välistä keskustelua.

KÄSITE Rauhanjournalismi vs.

sotajournalismi: Siirtyminen sensaatiohakuisuudesta ratkaisukeskeiseen uutisointiin.

MERKITYS Media vaikuttaa siihen, miten ajattelemme ja tunnemme.

Rauhanjournalismi edistää ymmärrystä ja empatiaa — jotka ovat välttämättömiä konfliktien pitkäaikaiselle ratkaisemiselle.

Rauhanjournalismi Johdanto

MÄÄRITELMÄ Rauhanjournalismi keskittyy ratkaisuihin, kontekstiin, tasapainoisiin näkökulmiin sodasta ja konflikteista sekä inhimillisiin tarinoihin — välttäen sensaatiohakuisuutta, polarisaatiota ja epäinhimillistämistä. Se tutkii konfliktien syitä ja vaikutuksia. Antaa äänen kaikille osapuolille

ESIMERKKI TransConflict Serbia julkaisee paikallisia sovintotarinoita, joissa serbit, bosnialaiset ja kroaatit esitetään rauhan tekijöinä, ei pelkästään taistelijoina.

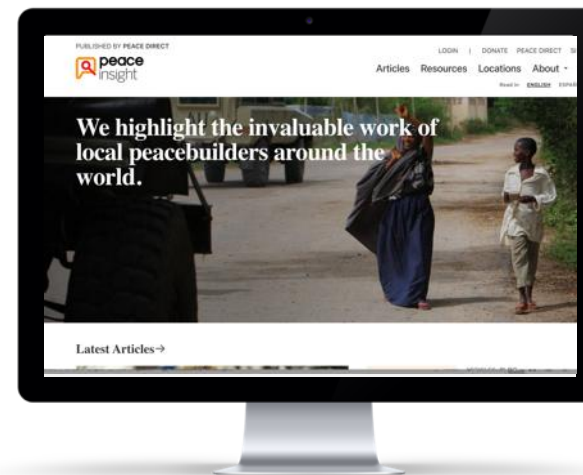
Korostaa rauhanponnisteluja ja sovittelua. Käyttää kunnioittavaa, ei-kiihottavaa kieltä. **Sotajournalismi** puolestaan korostaa yleensä väkivaltaa, ”me vastaan he” -narratiiveja ja dramaattisia otsikoita. Mitä on rauhanjournalismi ja mitkä ovat sen elementit?

KONSEPTI Rauhanraportointia varten tarkoitettut digitaaliset alustat ja uutisaggregaattorit: vastuullista journalismia tukevat työkalut.

MERKITYS Nämä alustat tuovat esiin aliraportoituja uutisia, yhdistävät toimittajia maailmanlaajuisesti ja haastavat puolueelliset tai klikkausmäärään tähtäävät narratiivit.

MÄÄRITELMÄ Nämä ovat verkkotyökaluja ja -alustoja, jotka kuratoivat, jakavat tai tukevat vastuullista, tasapainoista ja monipuolista uutissisältöä – usein keskittyen rauhanrakentamiseen, oikeuksiin ja sovitteluun.

ESIMERKKI [Peace Insight](#) – Esittelee paikallisia rauhanrakennustarinoita ympäri maailmaa.

[Klikkaa nähdäksesi](#)

Rauhanjournalismi vs. sotajournalismi: Siirtyminen sensaatiohakuisuudesta ratkaisukeskeiseen uutisointiin

Rauhanjournalismi on uutisointitapa, jossa konfliktien käsittelyssä korostetaan ymmärrystä, empatiaa ja ratkaisuja. Sen tavoitteena on tarjota tasapainoisia kertomuksia, antaa ääni kaikille osapuolille sekä keskittyä konfliktien taustalla oleviin syihin ja mahdollisiin ratkaisuihin. Tämä eroaa **sotajournalismista**, jossa usein korostetaan väkivaltaa, levitetään ”me vastaan he” -ajattelutapaa ja asetetaan etusijalle sensaatiohakuisuus.

Keskeiset erot: Rauhanjournalismi:

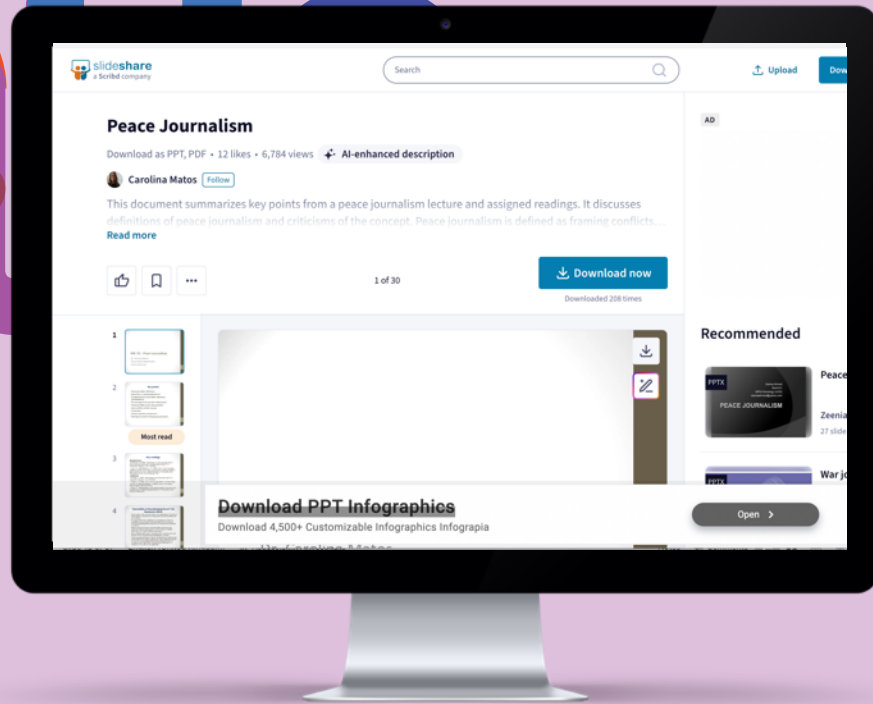
- Tutkii aktiivisesti konfliktien syitä.
- Antaa äänen kaikille osapuolille, erityisesti syrjityille.
- Keskittyy ratkaisuihin ja rauhanaloitteisiin.
- Välttää demonisoivaa kieltä ja sensaatiohakuisuutta.

Sotajournalismi:

- Reaktiivista, keskittyy tapahtumiin niiden tapahtuessa.
- Korostaa väkivaltaa ja konflikteja.
- Tukee usein virallisia kertomuksia ja eliitin lähteitä.
- Käyttää kieltä, joka voi lietsoa jännitteitä.

Rauhan- ja sotajournalismi

[Klikkaa nähdäksesi](#)

Peace versus War Journalism

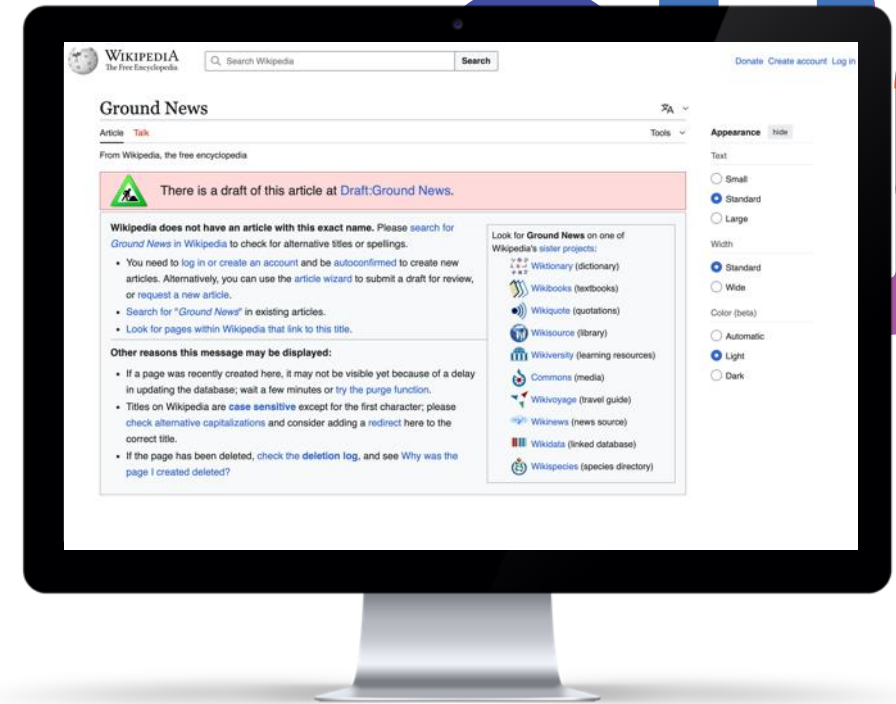
War journalism	Peace Journalism
Reactive (waits for war to break)	Proactive (anticipates, starts reporting)
Reports on visible effects	Reports also on invisible (trauma)
Elite-oriented (leaders as sources)	People-oriented
Focuses on differences	Reports on areas of agreement
Focuses on the here and now	Reports on causes and consequences
Victims versus villains; bad x good	Avoids the "good guy" discourse
Two-party oriented	Multi-party oriented
Partisan (biased for one-side)	Non-partisan (neutral)
Zero-sum game (one goal)	Win-win orientation (many goals)
Stops reporting with the peace treaty	Stays on and reports aftermath
Uses victimizing language	Avoids victimizing language
Demonizing and emotive words	Avoids demonizing and emotive words

Digitaaliset alustat ja uutisten koontipalvelut rauhanjournalismia varten

Digitaaliset alustat ja työkalut, jotka tukevat vastuullista journalismia

Digitaalisella aikakaudella on syntynyt erilaisia alustoja ja työkaluja, jotka tukevat rauhanjournalismia edistämällä tasapainoista uutisointia ja monipuolisia näkökulmia.

→ [Ground News](#): Uutisten koontialusta, jonka avulla käyttäjät voivat vertailla eri tiedotusvälineiden uutisointia samasta aiheesta, mikä tuo esiin puolueellisuuksia ja edistää medialukutaitoa.

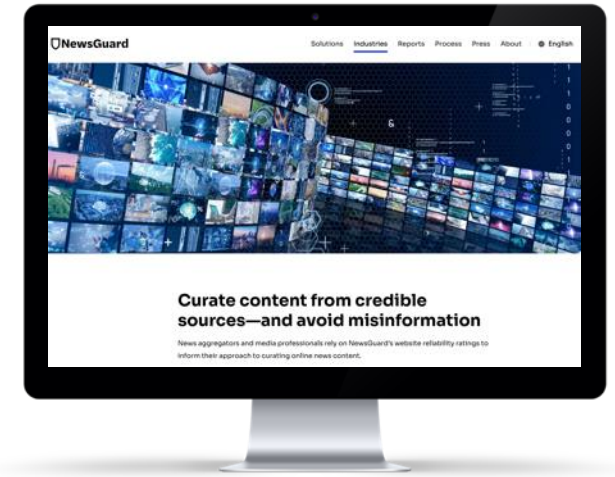

[Klikkaa nähdäksesi](#)

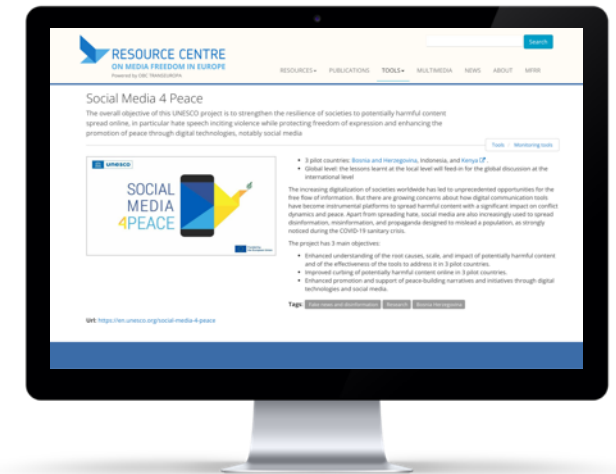
Digitaaliset alustat ja uutisaggregaattorit rauhanraportointia varten

- [NewsGuard](#): Tarjoaa uutissivustoille luotettavuusluokituksia, joiden avulla lukijat voivat tunnistaa luotettavat lähteet ja välttää väärää tietoa.
- [UNESCO On Social Media 4 Peace](#): Aloite, jonka tavoitteena on vahvistaa yhteiskuntien kykyä selviytyä verkossa leviävästä mahdollisesti haitallisesta sisällöstä, erityisesti väkivaltaan yllyttävästä vihapuheesta.

Nämä alustat ovat keskeisessä roolissa tuodessaan esiin aliraportoituja uutisia, yhdistämällä toimittajia maailmanlaajuisesti ja haastamalla puolueellisia tai klikkausmäärään tähtääviä narratiiveja.

[Klikkaa nähdäksesi](#)

[Klikkaa nähdäksesi](#)

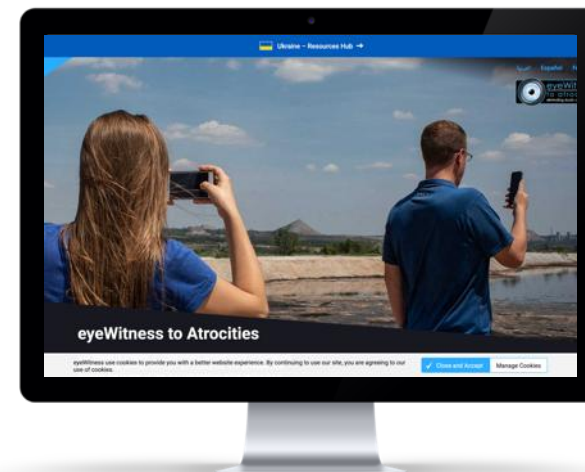
KONSEPTI Eettinen median kulutus ja

tuotanto: Parhaat käytännöt toimittajille ja sisällöntuottajille.

MERKITYS Vastuullinen media voi suojella ihmishenkiä, rakentaa luottamusta ja estää lisävahinkoja – etenkin hauraiden rauhanprosessien tai humanitaaristen kriisien aikana.

MÄÄRITELMÄ Eettinen median kulutus tarkoittaa lähteiden kyseenalaistamista, tosiasioiden tarkistamista ja haittaa tai vihaa levittävän sisällön välttämistä. Eettinen tuotanto tarkoittaa totuudenmukaisen, osallistavan, kunnioittavan ja tarkan median luomista.

ESIMERKKI Eyewitness to Atrocities – Kansainvälisen asianajajaliiton (International Bar Association) kehittämä mobiilisovellus, jonka avulla käyttäjät voivat tallentaa, tarkistaa ja ilmoittaa ihmisoikeusrikkomuksista samalla kun henkilöllisyys ja metatiedot pysyvät suojaattuna.

Napsauta nähdäksesi

KÄSITE **Rakentavan vuoropuhelun strategiat:** Miten media edistää, tukee ja vaalii yhteisöjen välistä vuoropuhelua.

MERKITYS Mediavälitteinen vuoropuhelu voi vähentää polarisaatiota, lisätä empatiaa ja tehdä rauhanrakentamisesta osallistavaa ja nuorten johtamaa.

MÄÄRITELMÄ Rakentava vuoropuhelu tarkoittaa digitaalisten tai perinteisten media-alustojen käyttöä kunnioittavien, tietoon perustuvien ja osallistavien keskustelujen edistämiseksi erimielisyyksien (esim. poliittisten, etnisten tai uskonnollisten) yli.

ESIMERKKI The Makers Podcast (Alankomaat) tuo yhteen vastakkaisia näkemyksiä edustavia ihmisiä keskustelemaan erimielisyyksistä rakentavasti.

Sisältää livestriimattujen keskustelujen tai kysymys- ja vastausosioiden järjestämisen sekä monipuolisia näkemyksiä esittelevien podcasteja tuottamisen.

Rauhanjournalismin rooli mediavetoisen polarisaation lieventämisessä.

Tasapainoinen uutisointi haastaa puolueelliset narratiivit ja edistää rakentavaa keskustelua sekä tietoon perustuvaa julkista keskustelua.

Rauhanjournalismi on mediakäytäntö, jonka tavoitteena on esittää konfliktit oikeudenmukaisesti ja tarkasti, välttää sensaatiohakuisuutta ja syylistämistä, antaa ääni kaikille osapuolille, erityisesti rauhaa edistäville, ja keskittyä ratkaisuihin, ei pelkästään väkivaltaan.

Toimittaja ja rauhantutkija Johan Galtungin luoma rauhanjournalismi haastaa tavanomaisen ”**jos se vuotaa verta, se myy**” -tyylisen uutisoinnin, joka usein ruokkii pelkoa, vihaa ja eripuraa.

[Vastuullinen konfliktiraportointi: Journalismin roolin uudelleenajattelu, Rauhanjournalismin määritelmät, Rauhanjournalismi: Työkalu mediakehityksessä?](#)

Painopistealue 1

Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

Mediavetoinen polarisoituminen selitettynä

Mediavetoinen polarisoituminen viittaa siihen, miten uutismedia, digitaaliset alustat mukaan lukien, voi lisätä poliittisia erimielisyyksiä ja heikentää sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Tämä voi tapahtua useiden mekanismien kautta, kuten tiedon valikoivalla esittämisellä, väärän tiedon levittämisellä sekä kaikukammioiden ja suodatuskuplien edistämällä.

Mediavetoista polarisaatiota syntyy, kun uutis- tai sosiaalisen median uutisointi

- vahvistaa ”me vastaan he” -ajattelua
- käyttää tunnepitoista kieltä tai valikoituja faktoja
- toistaa äärimmäisiä näkemyksiä
- levittää väärää tietoa tai pelkoon perustuvia kertomuksia

Tämä voi kärjistä jännitteitä, erityisesti konfliktien jälkeisissä yhteiskunnissa tai poliittisten levottomuuksien tai muuttoliikekriisien aikana.

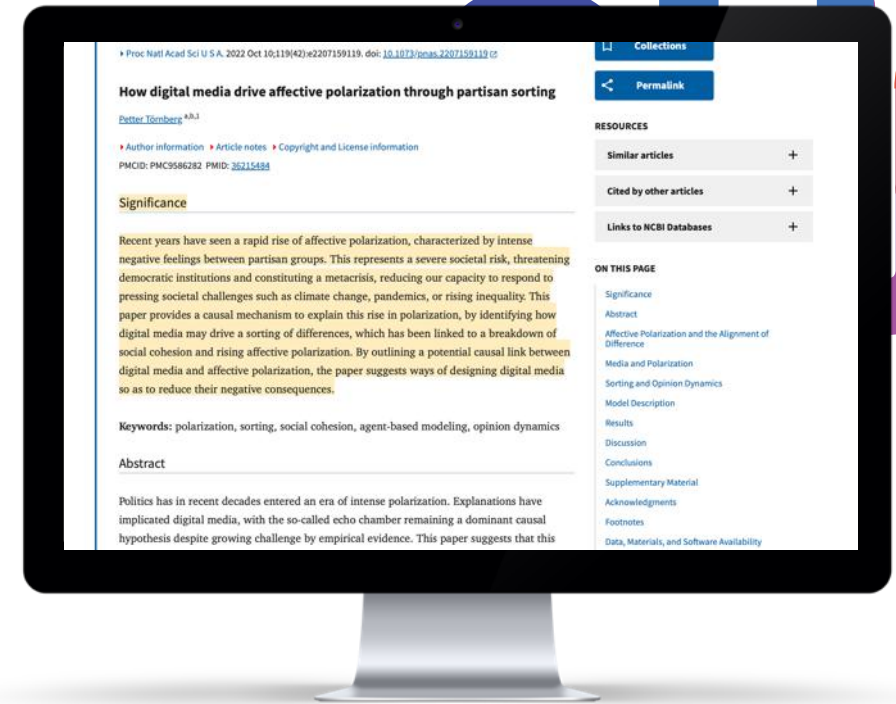
Painopistealue 1

Rauhanjournalismia ja rakentavaa vuoropuhelua tukevat eurooppalaiset digitaaliset alustat

Miten media ajaa polarisaatiota

Valikoiva uutisointi ja puolueellisuus:

Uutisvälineet, jopa ne, joilla on hyvät aikomukset, voivat tahattomasti tai tarkoituksellisesti esittää tietoa tavalla, joka suosii yhtä keskustelun osapuolta tai jättää vastaväitteet huomiotta. Tämä voi luoda yleisölle vääristyneen kuvan todellisuudesta.

Kuinka digitaalinen media ajaa tunneperäistä polarisaatiota puolueellisen lajittelun kautta

Klikkaa nähdäksesi

Aihe 4

Kansalaisjournalismin rooli
sosiaalisen
yhteenkuuluvuuden
vahvistamisessa

Keskeiset määritelmät ja käsitteet

Kansalaisjournalismi vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta

Kansalaisjournalismi vs. perinteiset tiedotusvälineet: vahvuudet, haasteet ja vaikutukset.

Tosiasioiden tarkistaminen ja väärän tiedon ehkäisy: Luotettavuuden varmistaminen ruohonjuuritason uutisoinnissa.

Digitaalinen turvallisuus ja eettinen raportointi: Toimittajien ja lähteiden suojeleminen.

Yhteisölähtöiset mediaprojektit: Tapaustutkimuksia kansalaisjournalismin aloitteista, jotka vahvistavat sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

KÄSITE Kansalaisjournalismi vs. perinteiset tiedotusvälineet: vahvuudet, haasteet ja vaikutukset.

MERKITYS Kansalaisjournalismin ja perinteisten tiedotusvälineiden yhdistäminen luo kattavamman ja demokraattisemman mediaympäristön, joka tukee totuuden kertomista ja yhteisön vaikutusmahdollisuuksien vahvistamista.

MÄÄRITELMÄ Kansalaisjournalismilla tarkoitetaan tavallisten ihmisten tekemää uutisointia — usein älypuhelimia, blogeja tai sosiaalista mediaa käyttäen — institutionaalisten toimituksien ulkopuolella. Perinteiseen mediaan kuuluu

ESIMERKKI Syria Tracker -projekti dokumentoi siviilien raportteja reaaliajassa Syyrian konfliktin aikana, kun kansainvälinen lehdistö ei päässyt tietyille alueille.

ammattitoimittajia, jotka työskentelevät vakiintuneissa uutisorganisaatioissa virallisen toimituksellisen valvonnan alaisina. Vahvuuksiin kuuluvat nopeus, raaka ja suora lähde sekä paikallisen luottamuksen rakentaminen.

KÄSITE Tietojen tarkistaminen ja väärän tiedon torjunta: Luotettavuuden varmistaminen ruohonjuuritason uutisoinnissa.

MERKITYS Hauraissa rauhanrakennustilanteissa valheelliset tiedot voivat kärjittää jännitteitä – faktantarkistus edistää luottamusta, vakautta ja tietoon perustuvaa toimintaa.

MÄÄRITELMÄ Faktantarkistuksessa tarkistetaan mediassa ja julkisessa keskustelussa esitettyjä väitteitä. Se on välttämätöntä väärän tiedon leviämisen estämiseksi, erityisesti konfliktialttiissa tai nopeasti muuttuvissa tilanteissa.

ESIMERKKI Puolassa toimiva Démagog-aloite kouluttaa nuoria tunnistamaan väriä otsikoita, manipuloituja videoita ja tunteisiin vetoavaa väärää tietoa TikTokissa ja Instagramissa.

Käytä visuaalisen sisällön tarkistamiseen työkaluja kuten [TinEye](#) tai [Googlen käänteinen kuvahaku](#). Käytä sivustoja kuten [EU vs Disinfo](#), [StopFake.org](#) tai [FactCheck.org](#)

KÄSITE Digitaalinen turvallisuus ja eettinen uutisointi: Toimittajien ja lähteiden suojeleminen. Parhaat käytännöt toimittajille ja sisällöntuottajille.

MERKITYS Kansalaisjournalistit ovat usein ensimmäisinä paikalla. Heidän turvallisuutensa ja eettisten standardiensa varmistaminen suojelee ihmishenkiä ja rauhanjournalismin uskottavuutta.

MÄÄRITELMÄ Digitaalinen turvallisuus tarkoittaa henkilötietojen, viestinnän ja identiteetin suojaamista – mikä on erityisen tärkeää toimittajille, jotka työskentelevät sortavissa tai vaarallisissa ympäristöissä. Eettinen raportointi sisältää arkaluontoisen sisällön vastuullisen käsittelyn.

ESIMERKKI Witness kouluttaa aktivisteja ympäri maailmaa kuvaamaan ihmisoikeusrikkomuksia turvallisesti ja opastaa heitä suostumuksen hankkimisessa, tallentamisessa ja uhrien vaarantamisen välttämässä.

Käytä salattuja viestisovelluksia (esim. Signal). Hämärtää kasvot tai nimet arkaluonteisissa konfliktikuvissa. Tallenna tiedostot turvallisesti (esim. Tails OS tai salatut USB-muistitikut).

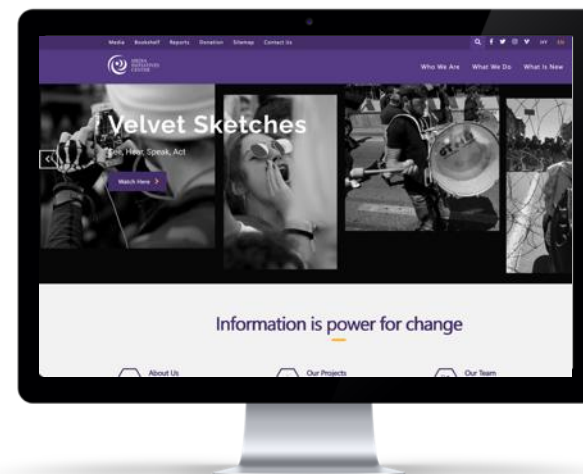
KONSEPTI Yhteisölähtöiset

mediaprojektit: Tapaustutkimuksia kansalaisjournalismihankkeista, jotka vahvistavat sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

MERKITYS Kun yhteisöt kertovat omia tarinoitaan, ne palauttavat identiteettinsä, edistävät ihmisarvoa ja katkaisevat pelon ja syrjäytymisen kierteen – edistäen ja mahdollistaen resilienssiä ja yhtenäisyyttä.

MÄÄRITELMÄ Yhteisölähtöisellä mediallylla tarkoitetaan ruohonjuuritason aloitteita, joissa paikalliset tuottavat ja jakavat omaan elämäänsä liittyvää sisältöä — usein osallisuuden, edunvalvonnan ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden välineenä.

ESIMERKKI Media Initiatives Center (Armenia): Tukee vastakkaisten etnisten ryhmien nuoria rauhanvideoiden ja animaatioiden yhteisluomisessa

[Napsauta nähdäksesi](#)

Painopistealue 1

Digitaalisten siltojen rakentaminen:
Median voima rauhanrakentamisessa ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä

Kansalaisjournalismi on työkalu yhteisölähtöiseen tarinankerrontaan ja totuuden kertomiseen.

Mitä on kansalaisjournalismi?

Kansalaisjournalismilla tarkoitetaan **sitä, että tavalliset ihmiset (ei-ammattimaiset toimittajat)** käyttävät digitaalisia työkaluja, kuten älypuhelimia, blogeja tai sosiaalista mediaa, raportoidakseen uutisia, dokumentoidakseen tapahtumia tai jakaakseen tarinoita omista yhteisöistään.

Se demokratisoi mediatuotantoa ja **antaa tarinankerronnan vallan niiden ihmisten käsiin, jotka ovat lähimpänä tapahtumia.**

Tämä ruohonjuuritason lähestymistapa **antaa yhteisöille** mahdollisuuden jakaa omia tarinoitaan, erityisesti alueilla, joilla valtamediaa ei ole tai se on puolueellista.

CORRECTIV
**SPOT
LIGHT**

Painopistealue 1

Digitaalisten siltojen
rakentaminen:
Median voima
rauhanrakentamisessa
ja sosiaalisen
yhteenkuuluvuuden
edistämisessä

Kansalaisjournalismi yhteisölläntöisen tarinankerronnan ja totuuden kertomisen välineenä.

Kansalaisjournalistit dokumentoivat kertomattomia tarinoita ja tarjoavat paikallisia näkökulmia konflikteihin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin.

Jay Rosenin määritelmän mukaan kyse on siitä, että ”aiemmin yleisönä tunnetut ihmiset käyttävät hallussaan olevia viestintävälineitä tiedottaakseen toisilleen”.

https://en.wikipedia.org/wiki/Citizen_journalism

Miksi se on tärkeää. Kansalaisjournalismi yhteisölähtöisen tarinankerronnan ja totuuden kertomisen välineenä

Marginalisoitujen äänten vahvistaminen: Tarjoaa alustan aliedustetuille ryhmille jakaa kokemuksiaan ja näkökulmiaan.

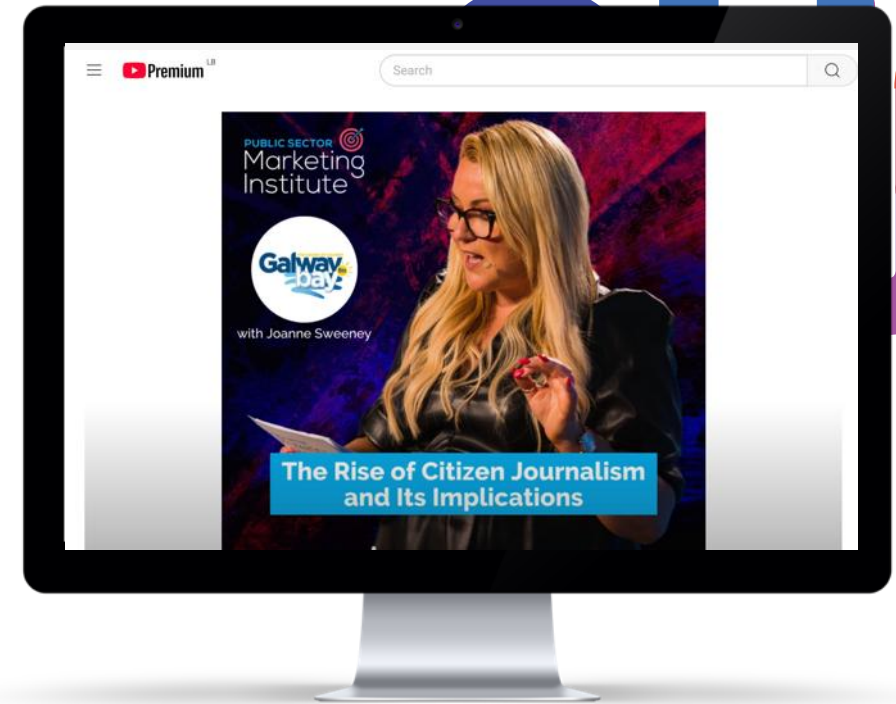
Väärän tiedon torjuminen: Tarjoaa ensikäden kertomuksia, jotka haastavat väärää narratiiveja ja edistävät tosiasioihin perustuvaa raportointia.

Empatian ja ymmärryksen edistäminen: Henkilökohtaiset tarinat inhimillistävät monimutkaisia kysymyksiä, kaventavat kuiluja ja edistävät sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Ihmisoikeusrikkomusten dokumentointi: Toimii vastuullisuuden välineenä tallentamalla ja paljastamalla epäoikeudenmukaisuuksia.

Tapaustutkimus: Kansalaisjournalismin nousu

Kansalaisjournalismin nousu: Keskustelu kansalaisjournalismin kasvusta ja sen roolista nykypäivän digitaalisessa maisemassa. Syvälinen katsaus ohjelmaan Fake or Fact – You Decide, joka lähetetään irlantilaisella Galway Bay FM -radioasemalla. Ohjelmassa keskustellaan kansalaisjournalismin noususta, vaikuttajien kanssa hämärtyneistä rajoista sekä todellisesta uhasta demokralialle, kun journalismi menettää riippumattomuutensa. Koulutettujen toimittajien äänen on kuuluttava voimakkaammin, etenkin nykypäivän sosiaalisen median maisemassa. <https://www.youtube.com/watch?v=OTEr5zlsU6o>

[Kansalaisjournalismin nousu](https://www.youtube.com/watch?v=OTEr5zlsU6o)

Klikkaa nähdäksesi

Kansalaisjournalismin kehitys ja vaikutus

Kansalaisjournalismin juuret ulottuvat internetin alkuaikoihin, jolloin blogit ja verkkofoorumit tarjosivat ihmisille ensimmäistä kertaa alustan ajatustensa ja kokemustensa jakamiseen. Uutisraportoinnin todellinen demokratisointi tapahtui kuitenkin vasta älypuhelin- ja sosiaalisen median myötä. Älypuhelin kädessä kuka tahansa voi tallentaa ja jakaa uutistapahtumia niiden tapahtuessa, ja uutiset tavoittavat usein maailmanlaajuisen yleisön muutamassa minuutissa.

Reaaliaikainen raportointi: Yksi kansalaisjournalismin merkittävimmistä eduista on sen kyky tarjota reaaliaikaisia päivityksiä. Perinteiset tiedotusvälineet nojaavat usein ennalta sovittuihin uutissykleihin, mutta kansalaisjournalistit voivat raportoida uutisista niiden tapahtuessa ja tarjota välitöntä kattavuutta ajankohtaisista tapahtumista.

Monipuoliset näkökulmat: Kansalaisjournalismi tuo uutiskenttään monipuolisia ääniä ja näkökulmia. Se antaa syrjäytyneille ja aliedustetuille yhteisöille mahdollisuuden kertoa omia tarinoitaan ja tuoda esiin asioita, jotka valtamediassa saatetaan jättää huomiotta.

Kansalaisjournalismin kehitys ja vaikutus

Vastuullisuuden lisääminen: Kansalaisjournalistit toimivat usein valvojina, jotka pitävät viranomaiset ja instituutiot vastuullisina. Koska he pystyvät tallentamaan ja jakamaan todistusaineistoa välittömästi, he voivat paljastaa korruptiota, epäoikeudenmukaisuutta ja väärinkäytöksiä.

Perinteisen median täydentäminen: Kansalaisjournalismi täydentää perinteistä mediaa tarjoamalla lisätietolähteitä ja paikan päällä saatavia näkemyksiä. Tämä yhteistyöhön perustuva lähestymistapa voi parantaa uutisoinnin yleistä laatua ja laajuutta.

Moduuli 4: Digitaalisten siltojen rakentaminen: median vaikutus rauhanrakentamisessa ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä

Olet suorittanut **osan 4 – painopistealue 4**
Kansalaisjournalismin rooli sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa

www.includememedia.eu

This resource is licensed under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* Jätteiden vähentämiseksi tulosta tämä asiakirja harmaasävyisenä tai mustavalkoisena värillisen sijaan. Tulosta paperin molemmille puolille (kaksipuolinen tulostus) ja, jos mahdollista, tulosta useita dioja tai sivuja yhdelle sivulle.